

Projekt regulaminu organizacyjnego jednostki operacyjno-technicznej Ochotniczej Straży Pożarnej

REGULAMIN ORGANIZACYJNY JEDNOSTKI OPERACYJNO-TECHNICZNEJ OSP

W

zatwierdzony uchwałą nr z dnia Zarządu OSP w X.....

I. CEL, ZASADY POWOŁANIA I FUNKCJONOWANIA JOT

1. Celem utworzenia Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP (zwanej dalej „JOT”) jest prowadzenie działań ratowniczych w czasie walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub likwidacja innych miejscowych zagrożeń.
2. Wymienione w pktcie 1 zadania JOT wykonuje zgodnie ze standardami i procedurami ustalonymi w odrębnych przepisach, w szczególności odnoszących się do jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.
3. Planowana kategoria JOT ustalana jest w gminnym i powiatowym planie ratowniczym na podstawie uzgodnienia z Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Y....., dotyczącym wszelkich spraw z zakresu ochrony przeciwpożarowej określonych w Statucie naszego Stowarzyszenia.
4. Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia, zapewnienie gotowości bojowej JOT, o której mowa w art. 32 ust 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, dalej nazywanej ustawą, zapewnia Gmina X.....
5. Gmina ma również obowiązek, w szczególności w odniesieniu do JOT:
 - a) bezpłatnego umundurowania członków, biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych,
 - b) ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej,
 - c) ponoszenia kosztów okresowych badań lekarskich.

II. ZADANIA I ZAKRES DZIAŁANIA JOT

1. Do podstawowych zadań JOT należy:
 - a) prowadzenie działań ratowniczych w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem,
 - b) uczestnictwo w rozpoznawaniu zagrożeń na obszarze Gminy Y..... i wykonywanie czynności zabezpieczających uprzedzających zdarzenia lub ograniczających pośrednio ich skutki,
 - c) utrzymanie w należyтым stanie posiadanego zaplecza logistycznego niezbędnego do działań ratowniczych,
 - d) utrzymanie w sprawności i gotowości bojowej posiadanego sprzętu i wyposażenia do działań ratowniczych i zabezpieczających,
 - e) współdziałanie z innymi służbami i podmiotami ratowniczymi,
 - f) prowadzenie szkolenia i doskonalenia dla ratowników JOT oraz szkolenia uzupełniającego w zakresie obsługi sprzętu specjalistycznego i ochronnego, na podstawie odrębnych ustaleń,
 - g) współdziałanie w przeglądach stanu ochrony przeciwpożarowej organizowanych przez Gminę X.....,
 - h) współdziałanie w rekrutacji i przygotowaniu nowych członków czynnych OSP w szczególności do JOT,
 - i) pomoc w realizacji innych zadań określonych w Statucie OSP lub uchwałach Zarządu Stowarzyszenia.
2. Siedzibą JOT jest strażnica, inne obiekty i tereny użytkowane przez OSP.
3. Własnym obszarem chronionym (działania) JOT jest teren Gminy X.....

III. KIEROWANIE JOT – OBOWIĄZKI, UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ DOWÓDCÓW

1. JOT kieruje jednoosobowo Naczelnik przy pomocy dowódców: dowódcy plutonu, dowódcy sekcji, zastępu. Naczelnikiem może być strażak (minimum podoficer) Państwowej Straży Pożarnej (w czynnej służbie lub emeryt).
2. Naczelnik jest wybierany zgodnie ze Statutem OSP.
3. W czasie nieobecności Naczelnika JOT kieruje wyznaczony dowódca.
4. Obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność Naczelnika OSP.

Obowiązki:

- a) kierowanie całokształtem działalności JOT i nadzór nad jej gotowością bojową,
- b) typowanie członków czynnych do składu osobowego JOT,
- c) dysponowanie siłami i środkami JOT,

- d) dowodzenie załogami JOT w czasie działań ratowniczych i zabezpieczających,
- e) współdziałanie na przydzielonym odcinku działań z innymi służbami i jednostkami ratowniczymi uczestniczącymi w akcji,
- f) zapewnienie zgłoszenia do SK KP PSP (Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego PSP) każdego wyjazdu i powrotu załogi JOT,
- g) nadzorowanie sporządzenia wymaganej dokumentacji z udziału JOT w akcjach ratowniczych i zabezpieczających,
- h) zapewnienie zgłaszania do właściwego ośrodka dyspozycyjnego niezdolności do działań załogi JOT,
- i) nadzorowanie sprawności oraz prawidłowej eksploatacji i konserwacji sprzętu i wyposażenia JOT, zgodnie z wymogami określonymi w innych instrukcjach i dokumentach,
- j) planowanie szkolenia JOT oraz nadzór nad realizacją planów i zajęć szkoleniowych; bezpośredni udział w szkoleniu,
- k) nadzór nad właściwym zabezpieczeniem sprzętu i wyposażenia JOT przed kradzieżą,
- l) utrzymywanie dyscypliny organizacyjnej oraz dbanie o właściwą atmosferę i koleżeństwo,
- m) nadzór nad przestrzeganiem BHP oraz badaniami lekarskimi ratowników OSP,
- n) informowanie Zarządu OSP o problemach organizacyjnych i sprzętowych JOT oraz wnioskowanie sposobu ich usunięcia,
- o) dokumentowanie działalności JOT w książce zdarzeń i szkoleń OSP i innych wymaganych dokumentach.

Uprawnienia:

- a) dysponowanie siłami i środkami JOT,
- b) kierowanie (dowodzenie) jednoosobowo JOT w formie poleceń i rozkazów,
- c) wyznaczanie dowódców pododdziałów (plutonu, sekcji, zastępu),
- d) wnioskowanie o udzielanie przez Zarząd OSP wyróżnień i kar statutowych ratownikom JOT,
- e) przekazanie części swoich obowiązków zastępcy oraz innym dowódcom funkcjonującym w strukturze JOT,
- f) pełnienie funkcji wiceprezesa OSP,
- g) inne uprawnienia wynikające z przepisów oraz statutu OSP i statutu Związku OSP.

Odpowiedzialność:

Komendant OSP ponosi odpowiedzialność statutową za przygotowanie JOT do działań, a także zapewnienie w miarę posiadanych możliwości w OSP bezpieczeństwa ratowników i operatorów sprzętu.

5. Obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność dowódcy plutonu i dowódcy sekcji.

Obowiązki:

- a) kierowanie podległymi pododdziałami (plutonem, sekcją) w trakcie bieżącej działalności,
- b) ustalanie zastępów (obsad osobowych) obsługujących przydzielony podległemu pododdziałowi sprzęt,
- c) dowodzenie zastępami JOT w czasie działań ratowniczych i zabezpieczających,
- d) współdziałanie na przydzielonym odcinku działań z innymi służbami i jednostkami ratowniczymi uczestniczącymi w akcji,
- e) prowadzenie szkolenia w podległym pododdziale zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami i poleceniami Komendanta OSP,
- f) nadzorowanie sprawności oraz prawidłowej eksploatacji i konserwacji sprzętu i wyposażenia przydzielonego podległemu pododdziałowi (plutonowi, sekcji),
- g) utrzymanie dyscypliny oraz dbanie o właściwą atmosferę i koleżeństwo w podległym pododdziale (plutonie, sekcji),
- h) informowanie Komendanta OSP o brakach i niedociągnięciach w podległym pododdziale (plutonie, sekcji) i wnioskowanie sposobu ich usunięcia,
- i) nadzorowanie utrzymania porządku i czystości na terenie i w obiektach przydzielonych podległemu pododdziałowi (plutonowi, sekcji),
- j) sporządzanie i prowadzenie niezbędnej dokumentacji ustalonej przez Komendanta OSP.

Uprawnienia:

- a) dowodzenie zastępami JOT w czasie działań ratowniczych lub likwidacji innych miejscowych zagrożeń,
- b) kierowanie działalnością JOT z upoważnienia Naczelnika OSP,
- c) wnioskowanie o udzielanie wyróżnień i kar ratownikom OSP wchodzącym w skład podległego pododdziału,
- d) inne uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów oraz statutu OSP.

Odpowiedzialność:

Dowódca plutonu i dowódca sekcji ponoszą odpowiedzialność statutową za wykonywanie powierzonych im zadań i obowiązków.

6. Obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność dowódcy zastępu (załogi pojazdu).

Obowiązki:

- a) wykonywanie rozkazów i poleceń Komendanta OSP, jego zastępcy, dowódcy plutonu i dowódcy sekcji,
- b) sprawdzanie sprawności sprzętu i wyposażenia obsługiwanego przez załogę,
- c) zgłaszanie do SK KP PSP (Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego PSP) wyjazdu zastępu do akcji oraz na ćwiczenia i inne zajęcia,
- d) nadzór nad bezpiecznym dojazdem zastępu i natychmiastowe powiadomienie SK KP PSP o zaistniałym wypadku lub inne przeszkodzie w dotarciu na miejsce akcji,
- e) zameldowanie kierującemu akcją przybycia zastępu z podaniem jej wyposażenia sprzętowego,
- f) dowodzenie zastępem na przydzielonym odcinku w sposób zapewniający wykonanie powierzonego przez kierującego akcją zadania,
- g) współdziałanie z innymi zastępami działającymi na odcinku bojowym,
- h) utrzymywanie ustalonej łączności na miejscu akcji oraz z SK KP PSP,
- i) zapewnienie na miarę posiadanych możliwości bezpieczeństwa członkom zastępu uczestniczącym w akcji,
- j) zameldowanie nadrzędnemu dowódcy lub kierującemu akcją wykonania zadania i po uzyskaniu zgody zapewnienie bezpiecznego powrotu zastępu do strażnicy,
- k) zameldowanie SK KP PSP o powrocie zastępu z akcji, ćwiczeń itp.
- l) dopilnowanie doprowadzenia do sprawności sprzętu i wyposażenia zastępu i zameldowanie o tym SK KP PSP,
- m) sporządzenie ustalonej (wymaganej) dokumentacji z udziału zastępu w akcji, działaniach, ćwiczeniach, szkoleniu itp.

Uprawnienia:

- a) dowodzenie podległym zastępem przez wydawanie rozkazów i poleceń,
- b) inne uprawnienia wynikające z przepisów prawnych, statutu i regulaminów OSP i Związku OSP RP.

Odpowiedzialność:

Dowódca zastępu odpowiada za sprawność i gotowość bojową zastępu i przydzielonego jej sprzętu oraz maksymalnie sprawne wykonanie powierzonego zadania. Odpowiada także za zdyscyplinowanie podległej załogi.

IV. OBOWIĄZKI, UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ RATOWNIKÓW, RATOWNIKÓW OPERATORÓW SPRZĘTU OSP WCHODZĄCYCH W SKŁAD JOT

Obowiązki:

- a) wykonywać rozkazy i polecenia dowódców oraz przestrzegać wymaganej dyscypliny,
- b) przybyć niezwłocznie do wyznaczonego miejsca na zarządzony alarm lub inne wezwanie,
- c) sprawdzić sprzęt i wyposażenie przydzielone do obsługi, po akcji doprowadzić je do możliwości ponownego użycia,
- d) włożyć maksimum wysiłku i zaangażowania w wykonanie powierzonego zadania bojowego,
- e) uzyskać niezbędne wykształcenie podstawowe i uzupełniające oraz doskonalić wiedzę i umiejętności strażackie,
- f) przestrzegać zasad i przepisów BHP,
- g) poddać się badaniom lekarskim określającym zdolność do udziału w działaniach ratowniczych prowadzonych przez JOT,
- h) dbać o powierzony sprzęt i wyposażenie oraz mienie OSP,
- i) dbać o dobre imię OSP oraz wykazywać się koleżeństwem i zrozumieniem wobec kolegów.

Uprawnienia:

- a) zapewnienie nieodpłatnie badań lekarskich dopuszczających do brania udziału w działaniach ratowniczych,
- b) zapewnienie nieodpłatnie niezbędnych środków ochrony osobistej,
- c) wypłacenie ustalonego ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach i akcjach ratowniczych oraz ćwiczeniach lub szkoleniu,
- d) ochrona prawna w czasie wykonywania zadań i obowiązków ratownika JOT,
- e) świadczenie odszkodowawcze z tytułu wypadku w czasie działań i akcji ratowniczych oraz ćwiczeń lub szkoleniu,
- f) ubezpieczenie od wypadków zaistniałych w czasie wykonywania zadań statutowych,
- g) zapewnienie umundurowania i dystynkcji związanych z pełnioną funkcją,
- h) inne uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów oraz Statutu OSP.

Odpowiedzialność:

Ratownik OSP ponosi odpowiedzialność statutową za wykonywanie powierzonych zadań i obowiązków oraz przestrzeganie dyscypliny organizacyjnej i postanowień niniejszego regulaminu.

V. OBOWIĄZKI, UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ RATOWNIKÓW – KIEROWCÓW, OPERATORÓW SPRZĘTU OSP WCHODZĄCYCH W SKŁAD JOT

Obowiązki:

- a) utrzymanie w pełnej sprawności technicznej powierzonych pojazdów, motopomp oraz innego nadzorowanego sprzętu eksploatowanego w OSP,
- b) prowadzenie, eksploatacja i obsługa powierzonych pojazdów, motopomp i innego sprzętu oraz wykonywanie przeglądów obsługi codziennej (OC),
- c) bezpośredni udział w obsługach OT-1, OT-2,
- d) udział w pracach konserwacyjno-naprawczych powierzonego sprzętu silnikowego,
- e) obsługa zainstalowanych na samochodzie urządzeń,
- f) prowadzenie wymaganej odrębnymi przepisami dokumentacji oraz rozliczenia kart drogowych i kart pracy sprzętu,
- g) zgłaszanie potrzeb w zakresie napraw i remontów ww. sprzętu i pojazdów,
- h) przestrzeganie BHP w czasie jazdy, obsługi pojazdów i sprzętu silnikowego,
- i) utrzymywanie czystości w pomieszczeniach na powierzony sprzęt i urządzenia,
- j) zapewnienie bezpiecznych warunków jazdy pasażerom oraz przestrzeganie obowiązujących przepisów w zakresie prowadzenia i eksploatacji pojazdów,
- k) utrzymywanie na samochodzie normatywnego wyposażenia w akcesoria i narzędzia,
- l) wykonywanie innych zadań zleconych przez Komendanta OSP wynikających z bieżących potrzeb na tym stanowisku pracy,
- m) przygotowanie pojazdu i sprzętu znajdującego się na wyposażeniu pojazdu oraz uczestnictwo w przeglądach technicznych sprzętu OSP organizowanych przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, bądź Gminę,
- n) uczestnictwo w szkoleniach pożarniczych strażaków OSP organizowanych i prowadzonych w jednostce OSP oraz jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Uprawnienia:

- a) odmowy wyjazdu pojazdem niesprawnym technicznie,
- b) odmowy dysponentowi, jazdy w warunkach mogących narazić prowadzony pojazd na uszkodzenie lub wypadek,
- c) żądać od dysponenta potwierdzenia przebytej trasy i czasu jazdy w karcie drogowej,
- d) odmowy przewozu osób będących w stanie nietrzeźwym,

- e) zgłaszanie Naczelnikowi OSP niesprawności sprzętu,
- f) delegowanie na kursy doskonalące,
- g) uzupełniać normatywny zapas wyposażenia i części zamiennych.

Odpowiedzialność:

- a) Ratownik – kierowca, operator sprzętu JOT ponosi odpowiedzialność statutową za wykonywanie powierzonych zadań i obowiązków oraz przestrzeganie dyscypliny organizacyjnej i postanowień niniejszego regulaminu,
- b) Za zniszczenie z jego winy lub pod wpływem alkoholu lub innych środków wpływających na sprawność psychomotoryczną samochodu lub pojazdu, bądź innego sprzętu i wyposażenia.

VI. WYMAGANIA STAWIANE RATOWNIKOM OSP WYZNACZONYM DO JOT

1. Wiek 18–65 lat.
2. Wykształcenie, co najmniej pełne podstawowe.
3. Dobry stan zdrowia potwierdzony zaświadczeniem lekarskim o dopuszczeniu do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych.
4. Cechy osobiste:
 - a) odporność na stres – opanowanie i spokój w sytuacjach trudnych,
 - b) zdyscyplinowanie i zaangażowanie oraz poczucie odpowiedzialności,
 - c) zdolność podejmowania szybkich decyzji,
 - d) stanowczość i konsekwencja w realizacji powierzonego zadania,
 - e) koleżeństwo i kultura osobista oraz wrażliwość na ludzkie cierpienie.
5. Wyszkolenie pożarnicze:
 - a) podstawowe strażaka ratownika,
 - b) uzupełniające w związku z pełnioną funkcją lub obsługą specjalistycznego sprzętu,
 - c) samokształcenie doskonalące.

VII. USTALENIA KOŃCOWE

Niniejszy regulamin:

- stanowi integralną część uzgodnień wszelkich spraw z zakresu ochrony przeciwpożarowej zawartych w statucie OSP, zawieranych pomiędzy komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Starzy Pożarnej a Zarządem Stowarzyszenia OSP (art. 19 ust. 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej),
- stanowi integralną część porozumienia lub umowy, zawieranej pomiędzy Zarządem Stowarzyszenia OSP a Gminą w sprawie zapewnienia gotowości

bojowej OSP jako jednostce ochrony przeciwpożarowej (art. 32 ust. 2 i ust. 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej),

- uwzględniany jest w działaniach, uprawnieniach i obowiązkach starosty, określającego zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu, wynikających z art. 14 ust. 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz realizacji zadania własnego powiatu, wynikającego z art. 21b ustawy o ochronie przeciwpożarowej,
- przy realizacji przez Gminę X....., innych zadań w szczególności: ochrony ludności, obrony cywilnej, obronności, itp., wynikających i innych przepisów.

Uzasadnienie:

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej Ochotnicza Straż Pożarna jest jednostką ochrony przeciwpożarowej (art. 15 pkt 6 ustawy o ochronie przeciwpożarowej) uprawnioną do prowadzenia samodzielnych działań ratowniczych, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Jest ona również jednostką umundurowaną, wyposażoną w specjalistyczny sprzęt, przeznaczoną w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami (art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przeciwpożarowej). Nie byłoby w tym nic szczególnego, gdyby nie fakt, że ta sama jednostka jest stowarzyszeniem działającym na zasadach dobrowolności, posiadającym w statucie zadania i cele daleko odbiegające od zapisów ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Dowodem takiego stanu rzeczy jest zapis w statucie o braniu udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń. Termin „akcja ratownicza” przypisana jest ustawą o Państwowej Straży Pożarnej a konkretniej właściwemu komendantowi powiatowemu (miejskiemu) PSP. Zatem można wysnuć wniosek, że OSP działa w imieniu i na rzecz Państwowej Straży Pożarnej. Problem w tym, że ten komendant nie posiada żadnych uprawnień władczych w odniesieniu do OSP jako stowarzyszenia, posiadającego odrębną osobowość prawną. Można dywagować i przedstawiać wiele jeszcze faktów dotyczących działalności OSP jako stowarzyszenia lub funkcjonowania jako jednostki ochrony przeciwpożarowej. Problem jednak tkwi w tym, że za funkcjonowanie OSP jako jednostki ochrony przeciwpożarowej odpowiada wiele podmiotów. Począwszy od gminy a skończywszy na budżecie państwa. Skoro zatem OSP jest jednostką umundurowaną wyposażoną w specjalistyczny sprzęt, przeznaczoną... itp. należy się skupić nad zadaniami na jej rzecz oraz odpowiedzialności za realizację tych zadań. I tak:

1. Zarząd Stowarzyszenia OSP może tworzyć Jednostkę Operacyjno-Taktyczną. Czy zatem to uprawnienie zobowiązuje go do umundurowania, wyposażenia w specjalistyczny sprzęt tej jednostki. Otóż nie, bo to zadanie ustawodawca przypisanie

jest gminie. Czy Zarząd stowarzyszenia jest odpowiedzialny za wyszkolenie osób funkcyjnych, operatorów sprzętu i ratowników? Otóż nie, to zadanie ustawodawca przypisał Państwowej Straży Pożarnej. Czy Zarząd Stowarzyszenia jest odpowiedzialny za zapewnienie łączności, alarmowania i współdziałania? Otóż nie, to zadanie ustawodawca przypisał powiatowi jako zadanie własne. Sentencja z tego jest jedna, że Zarząd stowarzyszenia może zapewnić zasoby ludzkie oraz zarządzać nimi w czasie zapewniania gotowości oraz prowadzenia działań ratowniczych. Inne zadania mają wykonać organy i jednostki organizacyjne administracji publicznej (samorządowej i rządowej). Bez ustaleń formalnych trudno jest ustalić zakres odpowiedzialności i uprawnień.

2. Gmina może tworzyć własne jednostki ochrony przeciwpożarowej (art. 17 ustawy o ochronie przeciwpożarowej) oraz ma obowiązek ponoszenia kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej OSP. Ochrona przeciwpożarowa jest również zadaniem własnym gminy, a nie stowarzyszenia. Bez uregulowań formalnych trudno jest ustalić zakres odpowiedzialności gminy wobec OSP jako jednostki ochrony przeciwpożarowej. Każda nawet najmniejsza forma działalności może być traktowana przez tę gminę jako wywiązywanie się z ustawowego obowiązku.
3. Starosta określa zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu, koordynuje jego funkcjonowanie i kontroluje wykonywanie wynikających stąd zadań, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska kieruje tym systemem. Ochrona przeciwpożarowa jest zadaniem własnym powiatu. Ustawodawca nawet uszczegółowił część zadań własnych określonych w art. 21b ustawy o ochronie przeciwpożarowej przez prowadzenie analiz, budowanie systemów, organizowania łączności itp. Zatem czy bez zapisów szczegółowych można ustalić zakres odpowiedzialności powiatu? Chyba nie.

Pocieszający jest fakt, że obecny Wojewoda Dolnośląski jako pierwszy w kraju określił zadania KSRG na obszarze województwa, utworzył stanowisko pracy do spraw KSRG oraz rozpoczął kontrolowanie realizacji nałożonych ustawami zadań, na poziomie gminy i powiatu. Kontrole poprzedzone były szkoleniami dla pracowników gmin i powiatów. Potwierdzają one konieczność dopracowania niejednoznacznych ustaleń wynikających z przepisów ogólnych, a zarazem stwarzają możliwość do zawierania stosownych porozumień lub w przedmiotowym zakresie. Działalność Wojewody może być wytyczną do działań niezależnych od siebie podmiotów.

Dużą rolę odgrywa również Samorząd Województwa Dolnośląskiego w osobie Pana Zbigniewa Szczygła – Przewodniczącego Komisji Uchwałodawczej Przestrzegania Prawa i Bezpieczeństwa Sejmiku oraz Wydział Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu

Wrocławskiego przez działalność naukową oraz organizowanie Konferencji w latach 2004, 2009, 2016 i 2018 zakończonych publikacjami naukowymi.

Autor projektu regulaminu: st. bryg. w st. spocz. mgr Stanisław Ręclawowicz
Prawa autorskie zastrzeżone – przekazane na rzecz Uniwersytetu Wrocławskiego.

